

ОСНОВНІ ФАКТОРИ СТАЛОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНІВ КРАЇНИ

А.М. Бричко, к.е.н., старший викладач

Сумський національний аграрний університет

Сталий розвиток в сучасних умовах функціонування вітчизняної економіки вимагає реалізації стратегії соціально-економічних перетворень. Перехід України до сталого розвитку визначається активною участю в цьому процесі регіонів. Незважаючи на те, що проблеми розвитку регіону є актуальними в сучасних умовах, та перелік факторів, що впливають на рівень розвитку регіону не сформульовано. Метою дослідження є оцінка основних факторів сталого розвитку регіонів України й установленні зв'язку між ними.

Під сталим розвитком регіону розуміємо підвищення рівня подолання ним несприятливих соціальних, економічних і екологічних ризиків та тенденцій, із спроможністю регіону забезпечувати збалансований розвиток, саморегулювання, самовдосконалення із максимальним використанням внутрішніх, а також зовнішніх позикових ресурсів для задоволення потреб населення регіону [1, С. 20-28].

Сталий розвиток регіону характеризується тим, що є можливість забезпечувати позитивну динаміку соціально-економічних показників, рівня і якості життя населення, використовувати інноваційні чинники і умови, збалансоване відтворення соціального, економічного, природно-ресурсного потенціалів. Перехід України до сталого розвитку значною мірою визначається активною участю в цьому процесі регіонів. Звертаємо увагу на те, що кожен регіон має індивідуальні внутрішні фактори зростання та індивідуальну реакцію на макроекономічні, зовнішньоекономічні умови розвитку. Сталість розвитку регіону пов'язана із наявністю й ефективністю використання основного капіталу, інноваціями та запровадженням сучасних технологій, інвестиційним кліматом, людським капіталом тощо.

Сучасний економічний стан регіонів свідчить про ресурсну конкуренцію, в першу чергу – фінансову, коли регіони вимушені пропонувати потенційним інвесторам нові підходи до управління, ведення бізнесу, надання сучасних

послуг, по інноваційному потенціалу. Таким чином, основою сучасного регіонального управління стають інноваційні підходи до управління [2, С. 10-15].

Що стосується ефективності використання основних фондів, то їх технічний рівень відіграє вирішальну роль для сталого розвитку регіону. Використання технічно застарілого обладнання та устаткування за наявності більш економічних та продуктивних аналогів стримує зростання продуктивності праці, впливає на підвищення вартості продукції, знижує конкурентоспроможність регіональної економіки. Значну увагу необхідно приділяти рівню зносу основних засобів, що має тенденцію до збільшення.

Експлуатація основних засобів із високим рівнем зносу пов'язана з використанням застарілих технологій і впливає на підвищення собівартості продукції та зниження її якості; крім того, погіршуються екологічні наслідки виробництва.

Підвищення зносу основних засобів не можна розцінювати як негативне явище для всіх видів підприємств, бо відмінністю деяких галузей є прискорення вибуття безперспективних потужностей, списання обладнання, подальше використання якого у принципі не здатне забезпечити виробництво високоякісної продукції. У таких випадках не відбувається адекватної заміни потужностей, що вивільняються [3, С. 20].

Залучення та освоєння інвестицій значною мірою впливають на сталий розвиток регіону. Для цього здійснюють пошук привабливих об'єктів здійснення інвестування, вигідних напрямів вкладання капіталу, об'єднання на регіональному рівні з метою прискорення інвестиційно-інноваційного розвитку. Від вітчизняних підприємств залежить на скільки регіон буде привабливим для інвестиційної діяльності. Будь-яке навіть незначне поліпшення інвестиційного клімату – це додаткові кошти, що дозволяють регіону розвиватися. Проблемою залишається відсутність процесів реструктуризації вітчизняного бізнесу, спрямованих на формування нових конкурентоспроможних ринків вітчизняної продукції.

Сприятливий інвестиційний клімат є важливим елементом активізації процесів інвестування. Планування відіграє особливу роль в управлінні інвестиційною діяльністю. Це дозволить цілеспрямовано залучати та використовувати інвестиційні ресурси для розвитку виробничої сфери, формувати необхідну будівельну базу, раціонально використовувати потенційні ресурси регіону [4, С. 45-47].

Стійкість економічного зростання регіону в сучасних умовах може бути забезпечено на базі прискореного розгортання конкурентних виробництв, що безпосередньо залежить від темпів технічного переозброєння та наявності висококваліфікованих кадрів.

Таким чином, усі фактори розвитку регіону пов'язані між собою: наявність висококваліфікованої робочої сили підвищує інвестиційну привабливість регіону, інвестиції в нововведення дозволяють підвищити активність інноваційної діяльності. На сьогодні очевидно стає перевага інновацій задля сталого розвитку регіону. Велике значення відіграє формування інноваційної мотивації підприємств, яка більшою мірою формується під впливом інституційного середовища, що склалося в державі й у кожному регіоні.

Список використаних джерел:

1. Владимцев Н.В. Территориальное стратегическое планирование устойчивого развития регионов / Н.В. Владимцев // Региональная экономика: теория и практика. – 2008. – № 13. – С. 20-28.
2. Гальчинський А. Економічний розвиток: методологія оновленої парадигми / А. Гальчинський // Економіка України. – 2012. – № 5. – С. 4-17.
3. Данилишин Б. Украина в международных рейтингах устойчивого развития / Б. Данилишин, О. Веклич // Экономика Украины. – 2008. – № 7. – С. 13-23.
4. Бочко В.С. Ускоряющие и сдерживающие факторы скоординированного и сбалансированного развития регионов / В.С. Бочко // Экономика региона. – 2015. – № 1. – С. 39-52.